

FOLLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 24.03.2021 i Follo tingrett,

Saksnr.: 20-183643TVI-FOLL

Dommer: Tingrettsdommer Jannecke Tobiassen

Saken gjelder: Udekkede krav om betaling for AMS-gebyr

---

mot

Ustekveikja Energi AS

Advokat Ine Siem Grindstad

DOM

Saken gjelder betalingsplikt for AMS-gebyr som følge av at saksøker ikke har ønsket installering av automatisk måleravleser for strøm.

Framstilling av saken

innga forenklet stevning til Follo tingrett 11.12.2020. Det fremkommer av stevningen at saksøker ønsker overprøving av dom fra forliksrådet i Oppegård av 20.10.2020. Saksøkte etter stevningen er Ustekveikja Energi As.

Forliksrådet i Oppegård avsa 20.10.2020 dom med slik slutning:

1. saksøker dømmes til innen 14 - fjorten dager fra dommens forkynnelse å betale til Ustekveikja Energi AS kr. 4 196 med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra dagens dato og til betaling finner sted.
2. saksøker dømmes til innen nevnte frist å betale kr.2 519 til Ustekveikja Energi AS til dekning av sakens omposteringer.

Forliksrådet la følgende til grunn:

Forliksrådets gjennomgang av fakturagrunnlaget for forliksklagen avdekket at fakturaene 10027878896 (av 15.10.2019), 1002825568 (av 14.11.,2019), 1002864851 (av 31.12.2019) og 1002903706 (av 03.02.2020) gjelder tilbakeholdt andel av kostnadene til manuell måleravlesning. Det er videre grunn til å anta at en andel, stor kr. 200, av faktura 1002956137 (av 12.03.2020) er kostnad til manuell måleravlesning.

Forliksrådet legger til grunn at resten av påstandsbeløpet er uomtvistet. Tvistegjenstanden er således begrenset til fem av ti andeler av årlig betaling for manuell måleravlesning.

Forliksrådet gir saksøker medhold i at det kan foreligge aktverdig grunn for å reservere seg mot installasjon av AMS-måler, men finner det lite treffende at kravet om betaling for manuell avlesing av strømmåler fremstilles som et straffegebyr.

At manuell måleravlesning har medført utgifter for strømleverandørene, så som personal-, transport- og administrasjonskostnader, kan neppe være tvilsomt. Forliksrådet legger til grunn at slike kostnader tidligere har vært et uspesifisert kostnadselement i prisene for kraftleveranse og/eller nettleie. Forliksrådet legger videre til grunn at slik prising ligger innenfor rammen av standardavtalene for strømleveranser.

Forliksrådet holder spørsmålet om hvorvidt betaling for manuell måleravlesning i dag er hjemlet i kontrollforskriftens § 17-6 åpent, da slike kostnader tidligere har vært hjemlet som en uspesifisert andel av abonnentenes strømgregning. At abonnenter som fortsatt ønsker å bruke «gammel teknologi», med de kostnader dette påfører strømleverandøren, må betale «gammelpriis», fremstår ikke som urimelig.

Saksøkte innga rettidig tilsvar 02.02.2021. Begge parter har inngitt ytterligere prosesskriv.

På bakgrunn av tvistesummens størrelse ble saken behandlet etter reglene i tvisteloven kapittel 10 om småkravsprosess. Dommer i saker etter småkravsprosess skal kort forklare hva saken gjelder, gjengi partenes påstander og påstandsgrunnlag, samt redegjøre for de momenter retten har lagt avgjørende vekt på, jf. tvisteloven § 10-4 fjerde ledd.

Retten besluttet 22.03.2021 at rettsmøtet skulle holdes som fjernmøte i medhold av tvisteloven § 10-3 (2), etter at begge parter fikk anledning til å uttale seg. Saksøkte ønsker at rettsmøtet skulle gjennomføres som fjernmøte, og saksøker har ikke uttalt seg om spørsmålet. Retten viser særlig vist til den pågående pandemien og de økende smittetallene i Follo og finner at saken får en forsvarlig opplysning og behandling ved at rettsmøtet gjennomføres ved bruk av lyd og bilde.

Rettsmøtet til sluttbehandling av saken ble gjennomført 23.03.2021. Saksøker møtte og saksøkte møtte ved prosessfullmektig. Det ble ført to vitner og den øvrig bevisførselen fremkommer av rettsboken.

Saksøkerens påstandsgrunnlag

Saksøker har gjort gjeldende at forliksrådet har begått saksbehandlingsfeil og avsagt dom på feil grunnlag. mener forliksrådet feilaktig har dømt ham til å betale for kraftleveranse og nettleie, mens hans innsigelse mot kravet er rettet mot fakturaposten knyttet til manglende innstallering av AMS – gebyr for *ikke-automatisk-strømmåler*. Han har gjort gjeldende at AMS-gebyret var skjult under andre poster, og at dette medførte at forliksrådet avsa en gal avgjørelse.

har gjort gjeldende at nettselskapet er uberettiget til å kreve et årlig gebyr på kr 2 000 av kunder som ikke har tillatt nettselskapet å installere automatiske strømmåler (AMS-måler). Gebyret har ikke hjemmel i lov eller forskrift og er heller ikke hjemlet i standard nettleieavtale. Posten er allerede dekket ved det årlige gebyret på kr 1 200, og han betaler nå gebyret to ganger.

Det følger av avtalen at nettselskapet har ansvaret for at måleren blir avlest. Elvia AS har fakturert for manglende innstallering av AMS, til tross for at de ikke var vært på stedlig kontrollavlesning. Saksøkte har gjennomfakturert gebyret på vegne av Elvia AS i strid med avregningsforskriften idet det ikke er lov til å kreve inn beløpet på forskudd, det vil si før de faktisk har gjennomført den manuelle avlesningen av strømmåleren.

Saksøkerens påstand

1. Jeg frifinnes fra forliksrådets dom til å betale gebyr
2. Frifinnes for alle saksomkostninger i alle instanser
3. Ustekveikja Energi AS dekker alle mine saksomkostninger

4. Ustekveikja Energi AS betaler tilbake for mye innbetalt gebyr på ca kr. 668,-

Saksøktes påstandsgrunnlag

Saksøkte har i det vesentlige gjort gjeldende at dommen fra forliksrådet er riktig. Det er en misforståelse når mener at forliksrådet kom til at han ikke hadde betalt kraftleveranse og nettleie. Avgjørelsen i sin helhet gjelder spørsmålet om AMS-gebyret.

Saksøkte har vist til at det i dag er installert AMS-målere hos 97 % av strømkundene i Norge. AMS-målerne sender opplysninger om nøyaktig strømforbruk i sanntid og krever ingen manuell avlesning av forbruket hos kunden. Det må opprettes et eget avlesnings- og kontrollsystem for kundene uten AMS-måler.

Det følger av standard nettleieavtalen § 5-1 at nettselskapet bestemmer hvilket måleutstyr som skal monteres og benyttes. Videre kommer kontrollforskriften § 17-6 til anvendelse. Det følger av forskriften § 17-6 at nettselskapet kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden som skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten. Manuell avlesning av måler må anses å være en slik særskilt tjeneste. Det er flere kostnader knyttet til at kunden ikke har installert AMS-måler.

Det er fastslått i vedtak fra NVE og i rettspraksis at nettselskapene har rett til å kreve en tariff for manuell måleravlesning som en særskilt tjeneste. Dette er nå forskriftsfestet i kontrollforskriften § 17-9, tilføyd ved forskrift 22.01.2021 nr. 178.

I forhold til saks kostnader gjøres det gjeldende at åpenbart uten grunn har anlagt sak for domstolene. Det vises til at anførselene overhodet ikke synes rettslig begrunnet. Det anføres således i henhold til § 10-5 tredje ledd at skal pålegges å dekke saksøktes saks kostnader i sin helhet.

Saksøktes påstand

1. betaler til Ustekveikja Energi AS NOK 4.372,43 med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra fakturaforfall til betaling skjer.
2. Ustekveikja Energi AS frifinnes for tilbakebetalingskravet pålydende NOK 668,00.
3. dømmes til å betale saks kostnader for forliksrådet med totalt NOK 2.519.
4. Ustekveikja Energi AS tilkjennes saks kostnader for tingretten.

Retten vurdering

Retten må ta stilling til om Ustekveikja Energi AS har anledning til å fakturere kr 2 000 årlig i gebyr da han ikke har installert automatisk strømmåler (AMS-måler). Beløpets størrelse i seg selv er ikke tema i saken.

Retten legger til grunn at nettselskapet i utgangspunktet har en lovpålagt plikt til å installere AMS i ethvert målepunkt, jf. avregningsforskriften (FOR-1999-03-11-301) § 4-1. Det er for øvrig ikke bestrid, og heller ikke tema i foreliggende sak, har har anledning til å reservere seg mot installering av AMS. Spørsmålet er om Ustekveikja Energi AS har hjemmel for å kreve ekstra gebyr fra fordi han ikke har installert AMS, og om måten det er fakturert på er lovstridig.

Det er opplyst av saksøkte at 97 % av strømkundene i Norge har installert AMS. Retten legger til grunn at det for de resterende 3 % må strømmen leses av manuelt.

Det følger av i kontrollforskriften (FOR-1999-03-11-302) § 17-6 at nettselskapet kan fastsette tariff for *særskilte tjenester* hos kunden, samt at slik tariff skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten.

har anført at bestemmelsen ikke hjemler AMS-gebyret og har vist til at dette må anses dekket av fastleddet i nettleien. Han har videre gjort gjeldende at slikt gebyr uansett ikke kan faktureres utenom om etter at det faktisk er gjennomført en manuell avlesning.

Fagspesialist i Elvia, Heidi Johanne Grande Diamantopulos, opplyst at det kundene uten AMS-måler faktureres et årlig gebyr på kr 2 000, i tillegg til fastleddsgebyret på kr 1 200 som er likt for alle strømkundene. Vitnet forklarte at de forsøker å ha stedlig kontroll av målerne en gang i året. Gebyret for manglende AMS-måler relaterer seg imidlertid også til andre kostnader som blant annet administrasjon, brev, purringer og booking av avlesning. Dette er utgifter som kunder med AMS-måler ikke skal være med å dekke. Beløpet etterfaktureres hver måned.

Retten har kommet til at AMS-gebyret kan hjemles i kontrollforskriften § 17-6. Ved tolkning av bestemmelsen har retten funnet veiledning i dom fra Hålogaland lagmannsrett av 17.08.2020 (LH-2020-46594). Dommen ble anket til Høyesterett som ikke tillot saken fremmet. Saken gjaldt en tilsvarende problemstilling som i foreliggende sak og er, slik retten ser det, fullt ut sammenliknbar. Lagmannsretten kom til at bestemmelsen hjemlet gebyr knyttet til manglende installering av AMS-måler. Lagmannsretten fant videre at gebyret ikke alene kan knyttes til selve den manuelle målingen, og at det ikke kan legges i denne plikten at nettselskapene selv plikter å reise ut for å kontrollere, for å kunne fakturere gebyret.

Det legges for ordens skyld til at den øvrige rettspraksisen har vist til i retten, hentet fra bloggen «Ams monster», synes i det vesentlige å gjelde varsler om stenging av strøm og saker behandlet etter tvistelovens syvende del og gir lite veiledning i foreliggende sak.

Retten finner det for øvrig klart at anførsel om at gebyret kun kan ilegges etter gjennomført måleravlesning ikke kan gis medhold. Det vises til det som er sagt over i Hålogaland lagmannsretts dom. En slik differensiering vil i tillegg trolig være i strid med kravet til ikke diskriminerende tariffer i kontrollforskriften § 13-1 bokstav c.

Retten har videre kommet til at Ustekveikja Energi AS og Elvias praksis knyttet til faktureringen ikke er i strid med reglene om forbud mot forskuddsfakturering. Saksøkte har opplyst at det årlige gebyret er delt opp i rater som betales etterskuddsvis, og retten finner klart at dette er i overensstemmelse med reglene om etterskuddsbetaling.

må etter dette betale utestående beløp på tidligere fakturaer, til sammen kr 4 372,42, med tillegg av forsinkelsesrenter fra fakturaforfall til betaling skjer.

Retten finner at det ikke er grunn til å gjøre endringer i forliksrådets sakskostnadsoppgave og dømmes til å betale saksøktes sakskostnader for forliksrådet med kr 2 519, jf. tvisteloven § 6-13.

Sakskostnader

Saksøkte har vunnet saken fullt ut og har krav på å få dekket sine sakskostnader. Det følger av tvisteloven § 10-5 første og annet ledd hvilke kostnader som kan kreves dekket i saker som behandles etter reglene om småkrav. Saksøkte har gjort gjeldende at unntaket i tvisteloven § 10-5 tredje ledd kommer til anvendelse idet åpenbart ikke hadde grunn til å anlegge saken.

Retten har ikke vært i tvil i sin avgjørelse, men har likevel kommet til at unntaket i § 10-5 tredje ledd ikke kommer til anvendelse.

Saksøktes prosessfullmektig har fremlagt en omkostningsoppgave pålydende til sammen kr 34 400. Beløpet er i sin helhet salær til prosessfullmektigen, og det er ikke beregnet mva av beløpet.

Det følger av tvisteloven § 10-5 (2) at når det ses bort fra mva, kan kostnadene bare erstattes med inntil 20 % av sakens tvistesum, likevel alltid inntil kr 2 500. Sakskostnader i forliksrådet kan for øvrig kreves i tillegg. Retten har etter dette kommet at dømmes til å betale Ustekveikja Energi AS' kostander med kr 2 500 for tingretten.

DOMSSLUTNING

1. betaler til Ustekveikja Energi AS 4 372,43 – firetusentrehundreogsyttitokkommaførtitre – kroner med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra fakturaforfall til betaling skjer.
2. Ustekveikja Energi AS frifinnes for tilbakebetalingskravet pålydende 668 – sekshundreogsekstiåtte - kroner.
3. dømmes til å betale sakskostnader for forlikrådet med totalt 2 519 – totusenfemhundreognitten – kroner.
4. dømmes til å betale Ustekveikja Energi AS sakens omkostninger med 2 500 – totusenfemhundre - kroner.

Retten hevet

Jannecke Tobiassen

Dokument i samsvar med original.

Anne Kleven

seksjonssjef

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.